

TARTALOM

1. A pedagógia és tanári pszichológia alapjai.....	2
2. Biológia.....	4
3. Szakdolgozat megvédése.....	9
4. Történelem.....	10

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KPD/ŠS/SZ/09	Tantárgy megnevezése: A pedagógia és tanári pszichológia alapjai
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: A tanulmányok ideje alatt: Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 0	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere:	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak: (KPD/PSY1/SZ/10) a (KPD/DID1/SZ/10) a (KPD/PED1/SZ/10) a (KPD/PED2/SZ/10) a (KPD/DID2/SZ/10) a (KPD/PSY2/SZ/10) a (KPD/DID3/SZ/10) a (KPD/PSY3/SZ/10) a (KPD/PX1-SZ/SZ/10) a (KPD/DID4/SZ/10) a (KPD/PED3/SZ/10) a KPD/BIO/SZ/11	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Az államvizsgán való részvétel és sikeres teljesítése	
Oktatási eredmények:	
<p>Tantárgy vázlata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Didaktika mint tudományág 2. Tanítási folyamat tartalma 3. Ellenőrzés, értékelés, osztályozás 4. Pedagógiai kommunikáció 5. Pedagógia, mint tudományág a pedagógiai tudományok rendszerében 6. A pedagógus munkájának tervezése 7. Konkrét (specifikus) oktatási célok és taxonómiák 8. Hagyományos oktatási módszerek 9. Újszerű oktatási módszerek 10. A tanulók differenciált munkája 11. Az európai iskolarendszerek kialakulása, szintjei. Az emberkép jellemzői, a nevelés-oktatás tananyagtartalma, módszerei, eszközei 12. Comenius munkássága és hatása napjainkig. Apáczai Csere János szerepe a magyar pedagógiai elmélet fejlődésében 13. Oktatástechnológia és taneszközök 14. Egészségmegőrzés az iskolában: napirend, mentálhigiéné, fizikai terhelhetőség, az iskolai környezet kialakítása és az elsősegély ellátás princípiumai 15. Az iskola szerepe és lehetőségei a megelőzésben. A pedagógus személyisége, a pedagógus mint példakép 16. A 10-19 évesek biológiai (testi), pszichológiai és szociális fejlődési sajátosságai 17. Freud, Erikson és Piaget fejlődési skálájának jellemzése a személyiségfejlődésben 18. Az osztályfőnök közösségépítő feladata 	

19. A nehezen nevelhetőség (ADHD) pszichológiai kérdései 20. A megismerő folyamatok szerepe a tanulásban 21. A sajátos nevelési igényűek iskolai lehetőségei 22. Pedagógiai terápia jelentősége					
Szakirodalom: A tézisek alapján megadott szakirodalom					
A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:					
Megjegyzések:					
Tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 755					
A	B	C	D	E	FX
24.11	27.15	22.38	15.89	9.4	1.06
Oktató:					
Az utolsó módosítás dátuma: 17.01.2019					
Jóváhagyta: prof. Dr. János Nemcsók, DSc., prof. Dr. Béla István Pukánszki, DSc., Dr. habil. László Szarka, CSc.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KBIO/SS/BIO/12	Tantárgy megnevezése: Biológia
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: A tanulmányok ideje alatt: Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 0	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere:	
Tanulmány szintje: I.	
Feltéltárgyak: KBIO/BOT1/10 a KBIO/HIC/10 a KBIO/ZOO1/10 a KBIO/BCH1/10 a KBIO/BOT2/10 a KBIO/GEN1/10 a KBIO/ANT1/11 a KBIO/BOT3/11 a KBIO/FYR/11 a KBIO/TER1/11 a KBIO/ZOO2/12 a KBIO/FYZ/12 a KBIO/BCH2/12 a KBIO/TER2/12 a KBIO/ZOO3/12	
A tantárgy teljesítésének feltételei:	
Oktatási eredmények:	
<p>Tantárgy vázlata:</p> <p>I. Növények, állatok és gombák rendszertana</p> <p>I/1. A rendszertan tárgya. A növények és állatok rendszerének felépítése. A felépítés elvei, nevezéktani szabályok, rendszertani kategóriák és hierarchiájuk. A rendszertan tudományának története. Az endoszimbiózis jelensége és a törzsfajlás.</p> <p>I/2. Algák (Algae) - Jellemzésük, testfelépítésük, szaporodásuk, nemzedékváltásuk, ökológiájuk, rendszerezésük- a prokarióta Cyanobacteria törzs, az eukarióta Protozoa, Chromista és Plantae regnumok alगतörzsei, osztályaik, rendjeik, fontos fajaik. Jelentőségük a természetben és az ember számára.</p> <p>I/3. Az Amoebozoa regnum (Acrasiomycota, Dictyosteliomycota, Myxomycota, Plasodiophoromycota) és a Chromista regnum (Hyphochytridiomycota, Labyrinthulomycota, Oomycota) gombaszerű szervezetei valamint a Fungi regnum (Chytridiomycota, Zygomycota) gombáinak, általános jellemzése, szaporodásuk, rendszerezésük, osztályaik, fontosabb rendjeik, fontos fajaik, jelentőségük a természetben és az ember számára.</p> <p>Bazídiumos gombák (Basidiomycota), általános jellemzésük, szaporodásuk, rendszerezésük, osztályaik, fontosabb rendjeik, fontos fajaik, jelentőségük a természetben és az ember számára.</p> <p>I/4. A tömlősgombák, zuzmók és konídiumos gombák (Ascomycota, Lichenes a Deuteromycetes), általános jellemzésük, szaporodásuk, rendszerezésük, osztályaik, fontosabb rendjeik, fontos fajaik, jelentőségük a természetben és az ember számára.</p> <p>I/5. Az embriós növények (Embryophyta). A mohák törzsei, májmohák, becősmohák, lombosmohák (Hepatophyta, Anthocerotophyta, Bryophyta), a harasztok törzsei, korpafüvek, zsurlók, páfrányok (Lycopodiophyta, Equisetophyta, Polypodiophyta), a nyitvatermők törzsei, cikászok, páfrányfenyőfélék, gnétumok, fenyőfélék (Cycadophyta, Ginkgophyta, Gnetophyta,</p>	

Pinophyta), általános jellemzésük, szaporodásuk, rendszerezésük, osztályaik, fontosabb rendjeik, fontos fajaik, jelentőségük a természetben és az ember számára.

I/6. A zárvatermő növények (Magnoliophyta) általános jellemzése, összehasonlítása a nyitvatermőkkel, kettős megtermékenyítés. A kétszikűek (Dicotyledonopsida, Magnoliopsida) jellemzése, felosztásuk az alosztályok szintjéig. Az egyszikűek (Monocotyledeonopsida Liliopsida), jellemzése, felosztásuk az alosztályok szintjéig. A kétszikűek és egyszikűek összehasonlítása.

I/7. A kétszikűek alosztályai: Magnoliidae, Ranunculidae, Caryophyllidae, Hamamelididae; jellemzésük, rendszerezésük, rendjeik, fontosabb családjaik (esetleg alcsaládjaik), fontos fajaik és azok gazdasági jelentősége.

I/8. A kétszikűek alosztályai: Rosidae jellemzésük, rendszerezésük, rendjeik, fontosabb családjaik (esetleg alcsaládjaik), fontos fajaik és azok gazdasági jelentősége.

I/9. A kétszikűek alosztályai: Dilleniidae, Lamiidae, Asteridae; jellemzésük, rendszerezésük, rendjeik, fontosabb családjaik (esetleg alcsaládjaik), fontos fajaik és azok gazdasági jelentősége.

I/10. Az egyszikűek alosztályai: Alismatidae, Aridae, Liliidae, Zingiberidae, Commeliniidae, Arecidae; jellemzésük, rendszerezésük, rendjeik, fontosabb családjaik (esetleg alcsaládjaik), fontos fajaik és azok gazdasági jelentősége.

I/11. Az állati egysejtűek, Microsporidia, (Myxosporidia), Choanozoa, Amoebozoa, Retaria (Foraminifera, Radiolaria), Heliozoa, Euglenozoa (Kinetoplastea), Metapoda, Apicomplexa (Sporozoa), Ciliata ismertetése, anatómiai, rendszertani és ökológiai szempontból. Külön kiemelve az egészségügyi szempontból jelentős taxonokat.

I/12. Metazoa. Parazoa és Eumetazoa ősi törzsek. A metazoaak eredete. A Placozoa, Porifera, Cnidaria. Ctenophora anatómiai, rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, életsiklusuk, jelentőségük.

I/13. Eumetazoa. Bilateria. Platyzoa.

Plathelminthes. Turbellaria, Trematodes, Cestodes, Rotatoria . Acanthocephala. Gastrotricha anatómiai, rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, életsiklusuk, jelentőségük.

I/14. A Lophotrochozoa törzsek .

A Molluscula törzs Polyplacophora. Monoplacophora. Gastropoda. Cephalopoda. Bivalvia. Scaphopoda anatómiai, rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, életsiklusuk, jelentőségük.

I/15. Lophotrochozoa törzsek.

Az Annelida, Nemertea. Entoprocta. Sipuncula. Echiura. Chaetognatha, Phoronida Brachiopoda. Bryozoa anatómiai, rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, életsiklusuk, jelentőségük.

I/16. Ecdysozoa törzsek. A Nematoda, Nematomorpha, Kinorhyncha. Priapulida, Onychophora. Tardigrada anatómiai, rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, életsiklusuk, jelentőségük.

I/17. Ecdysozoa törzsek. Arthropoda.

Chelicerata, Crustacea. Myriopoda, Hexapoda altörzs jelentősebb rendjei rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, életsiklusuk, jelentőségük.

I/18. Deuterostomata törzsek.

Hemichordata. Echinodermata.

Cephalocordata. Tunicata (Urochordata) rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, életsiklusuk, jelentőségük.

I/19. Chordata. Vertebrata.

Vertebrata törzs általános bemutatása. A Cyclostomata, Chondrichthyes, rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, életsiklusuk, jelentőségük.

I/20. Vertebrata .

Crossopterygii. Dipneusti.

Actinopterygii. rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, életsiklusuk, jelentőségük.

I/21. Amphibia. Az Amphibia osztály általános jellemzői. Caudata. Gymnophiona. Anura. rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, életciklusuk, jelentőségük.

I/22. Reptilia. Testunides, Crocodylia. Squamata rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, életciklusuk, jelentőségük.

I/23. Aves .
 Paleognathae Neognathae. Gaviformes. Podicipediformes. Pelecaniformes. Sphenisciformes. Ciconiformes. Anseriformes Rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, jelentőségük a természetben és az ember számára.

I/24. Aves.
 Falconiformes. Galliformes. Gruiformes. Charadriiformes Columbiformes. Cuculiformes. Rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, jelentőségük a természetben és az ember számára.

I/25. Aves.
 Strigiformes. Caprimulgiformes. Apodiformes. Coraciformes. Piciformes Passeriformes.

I/26. Mammalia.
 Monotremata. Marsupialia Placentalia. Insectivora. Chiroptera. Primates. Rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, jelentőségük a természetben és az ember számára.

I/27. Mammalia.
 Carnivora. Pinnipedia. Cetacea. Proboscidea. Perissodactyla. Artiodactyla. Rodentia. Lagomorpha. Rendszertani és ökológiai jellemzése, fajaik, jelentőségük a természetben és az ember számára.

II. Növények, állatok és emberek anatómiája, morfológiája és élettana

II/1. Növényi szövetek – felosztása, jellemzése és funkciói.

II/2. Állati szövetek – felosztása, jellemzése és funkciói.

II/3. Az élő szervek irányító mechanizmusai – a homeosztázis és az adaptáció bebiztosítására. Az irányító mechanizmusok fajtái és princípiumai. Bioritmuskok.

II/4. Emésztési folyamatok és emésztőenzimek az emésztőrendszer egyes szakaszaiban. Tápanyagok abszorpciója.

II/5. A keringési rendszer álettana - A vér élettana, véralvadás. A limfa és a szövetnedv élettana. A nyirokrendszer élettana. Immunitás.

II/6. A keringési rendszer álettana - A szív élettana. A vérkeringés élettana – erek és billentyűk. Vérnyomás és vérnyomásmérés.

II/7. A légzés élettana - Az emberek és állatok külső és belső légzése. Légzésszabályzás. Légzőreflexek.

II/8. A kiválasztószervek és működési mechanizmusaik. A vesék és funkcionális morfológiájuk. A vizelet termelés mechanizmusa és annak regulációja. A bőr felépítése és kiválasztó funkciója.

II/9. A belső elválasztású mirigyek élettani funkciói és hormonális regulációs mechanizmusai a gerinceseknél és az embernél. A hipofízis-hipotalamusz rendszer és kapcsolatuk. Az epifízis, tímusz, pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy, pankreasz, mellékvesék, és a női és férfi nemi mirigyek.

II/10. Az idegrendszer irányítu működése a gerinceseknél – Az idegsejt, az ingerület keletkezése, vezetése és átadása. A reflex. A központi és környéki idegrendszer élettana. Selye János és a stressz.

II/11. Az érzékszervek élettana. A látás élettana.
 A hallás és egyensúlyérzékelés élettana.
 A szaglás, ízlelés és tapintás élettana.

II/12. a vázizomrendszer élettana – A csontok élettana.
 Az izomműködés élettana.
 A harántcsíktolt izomzat kontrakciója és relaxációja.

II/13. A növény vegetatív szervei – a gyökér. A gyökér alaktana, a gyökércsúcs felépítése, a gyökér szöveti felépítése, a gyökér másodlagos vastagodása, a többéves növények, gyökérmódosulások, a gyökér elágazódása, gyökérszövet, a gyökér- és szárnyalábok csatlakozása.

II/14. A növény vegetatív szervei – a hajtás. A hajtáscsúcs felépítése, a rügy, a szár elsődleges szöveti felépítése, másodlagos szöveti és vastagodási típusok, fatest, hánctest, a hajtás filogenézise, hajtásmódosulások, szár és hajtástípusok, az elágazás és típusai.

II/15. A növény vegetatív szervei – a levél. A levél feladata, alaktana, szöveti felépítése, típusai, módosulásai. A levéllemez alaktana, egyszerű és összetett levelek, levéltípusok, a levélalap, levélnyél, levéllemez, a lomblevél szöveti felépítése, erezete.

II/16. A növény generatív szervei - a virág. A virág alaktana, a takarólevelek tája, hiányos virág, az ivarlevelek tájai, a női ivartáj, a hím ivartáj, a virágzat, egyszerű és összetett virágzatok.

II/17. A fotoszintézis a légzés, a nitrogén asszimilációja és anyagcseréje. A fotoszintézis folyamatai, reakciói, energiagazdálkodása, a fizikai, biokémiai és élettani előfeltételei, jelentősége a természetben és az ember számára. A lebontás, a légzés, aerób, anaerób, folyamatai, reakciói, energiagazdálkodása, a fizikai, biokémiai és élettani előfeltételei, jelentősége a természetben és az ember számára. A nitrogén asszimilációja, a nitrogéntartalmú vegyületek anyagcseréje.

II/18. A növények táplálkozása, víz- és tápanyagforgalma. A növényi sejt és a növényi test víz és tápanyagforgalma. A növények táplálkozási formái, tápláló anyagai. A talaj hatása a víz- és tápanyagforgalomra. Jelentőségük a természetben és az ember számára.

II/19. A növények növekedése és fejlődése - a növekedés, a növényi hormonok. A hajtásos növények növekedése, és annak szakaszai. A növekedést és fejlődést szabályozó növényi hormonok. A fejlődés alapjelenségei.

II/20. A növények növekedése és fejlődése – a fejlődés szakaszai. A növényi nyugalom, csírázás, vegetatív fejlődés, reproduktív szakaszok, virágzás, termésképzés. A növényi mozgások.

II/21. A növény generatív szervei – a mag és a termés. Megporzás, megtermékenyítés, az embrió és az embriogenezis, táplálószövetek, maghéj, a mag fejlődése, dormancia, csírázási típusok, termések, valódi termések, áltermések.

III. Kémia, biokémia, molekuláris biológia és a genetika alapjai

III/1. Az atom. Az atom szerkezete és az elemek tulajdonságainak periodicitása. A periódusos rendszer történeti fejlődése.

III/2. Kötélmélet. A kémiai kötés. A kémiai kötések típusai.

A koordinációs kötés.

A hidrogénhid-kötés.

III/3. Savak és bázisok. A legegyszerűbb szerves savak és bázisok (lúgok) áttekintése. A savak és bázisok reakciójából keletkező sók.

III/4. Oldatok. Savak, bázisok és sók disszociációja. Protolízis. Savak, bázisok, sók vizes oldatban történő disszociációja.

A víz autoprotolízise. A pH fogalma.

III/5. Szerves kémia. Az egyszerű és többszörös kötés. A σ - és a π -kötés. A legegyszerűbb szerves vegyületek áttekintése.

III/6. Biogén elemek – A biológiailag jelentős makroelemek jellemzése. A növények, ill. az emberek és állatok számára jelentős mikrobiogén elemek jellemzése.

III/7. Szerves vegyületek - biológiailag jelentős szerves vegyületeinek jellemzése: víz, foszfor-vegyületek, nitrogén-vegyületek.

III/8. A sejtekben található biomakromolekulák struktúrája és funkciója – Szacharidok, fehérjék, lipidek és nukleinsavak.

III/9. Szacharidok, zsírok és nitrogénvegyületek metabolizmusa.

III/10. Transz-membrán- transzport. – Az ionok és más anyagok membrán-transzportja. Ozmózis. Diffúzió. Endocitózis és pinocitózis.
 III/11. Katalízis és metabolizmus - A biokémiai reakciók energetikája a sejtben. Az enzimek felosztása. A Szent-Györgyi – Krebs ciklus.
 III/12. Molekuláris biológia - A DNS molekula replikációja. Transzkripció. Genetikai kód és transláció.
 III/13. Mendeli öröklődés. Mendel I., II és III. törvénye.
 III/14. A sejt. Sejtelmélet, a sejt mikroszkopikus és szubmikroszkopikus struktúrája. Prokarióta és eukarióta sejt. Növényi és állati sejt.
 III/15. A sejtciklus és sejtosztódás. Mitózis, meiózis, principiumok és lefolyás, különbségek, jelentősége az ember és a természet számára. A sejtciklus.
 III/16. A bioetika problémái. A bioetika fő problémái és megoldási lehetőségei, a terhességmegszakítás, a terhességmegelőzés és a környezeti etika.

Szakirodalom:

A kötelező kurzusok információs lapjaiban megadott szakirodalom.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 100

A	B	C	D	E	FX
15.0	11.0	17.0	22.0	33.0	2.0

Oktató:

Az utolsó módosítás dátuma: 16.01.2019

Jóváhagyta: prof. Dr. János Nemcsók, DSc., prof. Dr. Béla István Pukánszki, DSc., Dr. habil. László Szarka, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem					
Kar: Tanárképző Kar					
Tantárgy kódja: KPD/OBH/BPb/09		Tantárgy megnevezése: Szakdolgozat megvédése			
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: A tanulmányok ideje alatt: Az oktatás módszere: bemutató					
Kreditszám: 0					
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere:					
Tanulmány szintje: I.					
Feltételtárgyak:					
A tantárgy teljesítésének feltételei:					
Oktatási eredmények:					
Tantárgy vázlata:					
Szakirodalom:					
A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:					
Megjegyzések:					
Tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 750					
A	B	C	D	E	FX
32.0	25.6	21.2	10.8	9.2	1.2
Oktató:					
Az utolsó módosítás dátuma: 17.01.2019					
Jóváhagyta: prof. Dr. János Nemcsók, DSc., prof. Dr. Béla István Pukánszki, DSc., Dr. habil. László Szarka, CSc.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KHI/ŠS/HI/10	Tantárgy megnevezése: Történelem
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: A tanulmányok ideje alatt: Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 0	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere:	
Tanulmány szintje: I.	
Feltéltárgyak: KHI/VDS1/HI/09 a KHI/DPS/HI/09 a KHI/ÚŠD/HI/09 a KHI/DUN1/HI/09 a KHI/VDS2/HI/09 a KHI/DUN2/HI/09 a KHI/MED/HI/09 a KHI/VDN1/HI/12 a KHI/DUN3/HI/09 a KHI/VDN2/HI/09 a KHI/DSK1/HI/09 a KHI/VDD1/HI/09 a KHI/DSK2/HI/09 a KHI/VDD2/HI/09	
A tantárgy teljesítésének feltételei:	
Oktatási eredmények:	
<p>Tantárgy vázlata: Államvizsga témakörök_2018_Bc Egyetemes történelem Őskor, Ókor Az emberi evolúció alapfogalmai, az ember őskori fejlődésének fontosabb állomásai Az ókori keleti államok jellegzetes vonásai: társadalom, vallás, hatalmi viszonyok stb. (Mezopotámia államai és népei, Egyiptom, Perzsia, India, Kína, Izrael) Az ókori Görög világ története Róma a királyság és a köztársaság korában A császárkori Római Birodalom (a principátus és dominátus korszaka, a kereszténység fejlődése) Középkor A Bizánci Birodalom a korai középkorban A népvándorlás és a barbár államok létrejötte. A Frank Birodalom a Merovingok és Karolingok alatt. Az iszlám és az arab hódítás. Skandinávia és a normann hódítások. A császárság és pápaság küzdelme a középkorban, az investitúraharc. A keresztes háborúk okai és története. Anglia és Franciaország története a 11–15. században (a rendi monarchiák létrejötte és a százéves háború) Az érett középkor gazdasága és társadalma (a mezőgazdaság forradalma, a városok létrejötte, az ipar és kereskedelem, a céhek).</p>	

A Német-római Császárság létrejötte és középkori története a Szász, a Száli, a Stauff, a Habsburg és a Luxemburg dinasztia uralkodása idején.

Koraújkor és újkor

A földrajzi felfedezések folyamata (1450-1600) és hatásai Nyugat-Európa társadalmára, gazdaságára, civilizációjára.

A Német-római Császárságban belső és külső viszonyai a 16. században, külön tekintettel a lutheri reformációra.

Az abszolutizmus mint államforma definíciója és változatai; az angliai abszolutizmus folyamata a Tudoroktól a Stuartokig, beleértve a király és a parlament konfliktusait.

Az alkotmányos rend fejlődésének folyamata Franciaországban (1789-1799).

Az első ipari forradalom lefolyása és hatásai; a hatások többszemponú vizsgálata Nagy-Britanniában és Németországban (1750-1900).

Az USA külpolitikája 1823-1918 között; az USA szerepe az első világháborúban.

Nemzetközi kapcsolatok az első világháború előtt és alatt. Az első világháború fő jellegzetességei nemzetközi politikai és hadászati szempontból.

Huszedik század

A versailles-i békerendszer

Az európai gazdaság, politika irányzatok, nemzetközi kapcsolatok a két háború között.

A fasizmus és náciizmus a két világháború között (Olaszország és Németország története)

A bolsevik forradalom és a sztálini Szovjetunió

A demokráciák a két világháború közötti időszakban (Nagy Britannia, USA)

A versailles-i rendszer felszámolása és a második világháborúhoz vezető út 1935–1939 (szövetségek, lokális konfliktusok, háborúk Európában, spanyol polgárháború, Anschluss)

A második világháború meghatározó mozzanatai (korszakolás, események, antifasiszta koalíció)

A holokauszt okai és eseménytörténete

A hidegháború definíciói és periódusai, valamint a hidegháború dinamikájának fogalma és jellege.

A két alapvető hidegháborús külpolitikai doktrína: a feltartóztatás és a détente jellemzése.

Az 1945 és 1991 közötti amerikai és szovjet hidegháborús külpolitikai doktrínák jellemzése (kivéve a feltartóztatást és a détente-ot)

Az 1945 és 1991 közötti hidegháborús nagyhatalmi kapcsolatok jellege, valamint a meghatározó hidegháborús külpolitikai döntések tipológiája.

Az 1945 utáni dekolonizáció összefüggései a hidegháborúval.

Nemzeti történelem

Középkor

A magyarság története az államalapítás előtt (származás, őshazák, a magyarság vándorlása és a honfoglalás, kalandozások).

Az államalapítás, Géza fejedelem és Szent István tevékenysége.

Az Árpád-kori Magyarország a 11. század közepétől a 13. század végéig (trónharcok és pogánylázadások, Szent László és Könyves Kálmán, III. Béla, II. András és az Aranybulla, IV. Béla és a tatárjárás, az utolsó Árpádok)

Magyarország felemelkedése az Anjouk és Luxemburgok idején.

A középkori Magyarország fénykora és krízise, a Hunyadiak és Jagellók kora.

Koraújkor

Mohács és az ország három részre szakadása, valamint az Erdélyi Fejedelemség kialakulása és szerepe e folyamatban (Mohács és következményei, I. Ferdinánd és I. János koronázása, polgárháború és a váradi béke, Buda elfoglalása, I. Ferdinánd reformjai, az 1541–1547. és 1552–1566. évi háborúk és következményeik)

A Habsburgok elleni rendi, vallási és országgyesítő mozgalmak Bocskai István és Bethlen Gábor idejében. (A tizenöt éves háború, a Bocskai-felkelés és okai, az „országgyarapító” fejedelem)

Rendi és országgyesítő politika a Magyar Királyságban a 17. század második felében és a török Hódoltság felszámolása (I. Lipót uralkodása; az 1663–1664. évi háború és következményei, Gubernium, Thököly Imre felkelése, az oszmánok kiűzése Magyarországról)

A II. Rákóczi Ferenc-féle szabadságharc története 1703-1711.

Újkor

Magyarország népessége, társadalmi és nemzetiségi szerkezete a 18. században.

A szatmári béke és a Pragmatica sanctio jelentősége, következményei Magyarország Habsburg-monarchián belüli helye szempontjából.

Mária Terézia uralkodásának jellemzése. A korszak országgyűlései, háborúi. A felvilágosult abszolútizmus kezdetei

II. József uralkodása és rendeletei. A türelmi rendelet és a nyelvrendelet hatása Magyarország nemzeti mozgalmaira.

II. Lipót és I. Ferenc uralkodásának korszaka. A magyarországi jakobinus mozgalom. A napóleoni háborúk és Magyarország.

Magyarország nemzetiségi összetétele a 18-19. század fordulóján. A magyarországi nyelvtörvények. A magyar nyelvújítás és a nem magyar népek nemzeti mozgalmi.

Politikai programok, politikai pártok a reformkori országgyűléseken. Széchenyi István és Kossuth Lajos vitája.

A 1848-as magyar forradalom, az áprilisi törvények. A Battyhány-kormány és az Országos Honvédelmi Bizottmány működése. A horvátok, szlovákok, szerbek és románok mozgalmi.

A debreceni országgyűlés és a függetlenségi nyilatkozat. Kossuth kormányzói szerepe. A Szemere-kormány tevékenysége. A nemzetiségi kérdés és a szegedi nemzetiségi határozat.

A szabadságharc hadtörténetének fő fordulópontjai. A téli, a tavaszi és az erdélyi hadjárat. Komárom jelentősége. Az orosz intervenció és a világosi fegyverletétel következményei

A neoabszolútizmus korszaka: A Bach-rendszer jellemzése. Az 1861. évi országgyűlés és a provizórium időszaka. A Kossuth Lajos vezette emigráció tevékenysége, programja.

Az 1867. évi osztrák-magyar és az 1868. évi magyar-horvát kiegyezés. A dualizmus rendszere.

Modernizáció és a magyarországi társadalmi változások: iparosodás, vasútfejlesztés, urbanizáció, belső és külső migrációs folyamatok.

A dualizmus kori Magyarország politikai berendezkedése. A korszak magyarországi parlamenti pártjai és kormányai.

Nemzetiségi kérdés, nemzetiségi politika a kiegyezés kori Magyarországon. Az 1868. évi nemzetiségi törvény. A nemzetiségi politikai gyakorlat és a nem magyar politikai pártok tevékenysége.

A dualizmus kori Magyarország fő belpolitikai kérdései: A véderő-törvények, egyházpolitikai és a választójogi reform ügye.

Magyarország a világháborúban. Az első világháború bel- és külpolitikai változásai Magyarország szempontjából.

Csehszlovákia története

Csehszlovákia megalakulása az első tervektől a határok és államszervezet megszilárdulásáig.

Csehszlovákia politikai rendszere a két világháború között.

Csehszlovákia gazdasága, gazdasági válság és annak társadalmi, politikai következményei.

A szlovák-kérdés az első csehszlovák Köztársaságban

A Csehszlovákia válsága és megszűnése 1938/39-ben.

Az önálló Szlovák Köztársaság (1939–1945).

A hazai és külföldi ellenállás küzdelme Csehszlovákia felújításáért a második világháború idején.
Csehszlovákia története 1945–1948 között és a csehszlovák nemzetállam kiépítésének kísérlete.
A kommunista hatalomátvétel és a sztálinizmus évei Csehszlovákiában (1948–1963)
A prágai tavasz és a husáki normalizáció évtizedei (1968–1989)
Alapozó tantárgyak
Bevezetés a történettudományba
A történetírás tárgya, céljai és módszerei. A történeti emlékezet formái és helye a történeti megismerésben.
A forrástan meghatározása: történeti emlékek és források. Az írott források típusai. A forráskritika célja és módszerei.
A középkori történeti források típusai. Az okleveles kor elbeszélő forrásai.
Az új- és legújabb kor, illetve a jelenkor történeti forrásai. Az akta és az ügyirat. Naplók, útkönyvek, memoárok.
Leíró és összeíró statisztikai források A gazdasági statisztikák, adóösszeírások, népesség-összeírások, népszámlások jelentősége, felhasználása.
A jogalkotás és az igazságszolgáltatás forrásai. Országgyűlési iratok. Corpus Iuris Hungarici. Alkotmány, törvények, rendeletek. Az igazságszolgáltatás írásos forrásai.
A sajtó, mint történeti forrás a 18-20. században. A sajtótörténet korszakai.
A helytörténeti és nemzetiségtörténeti kutatások tárgya, módszertani sajátosságai és forrásadottságai.
Az oral history mint történeti forrás és módszer. Az oral history interjú típusai és az interjúkészítés fő szabályai.
Történelmi segédtudományok
A történelmi segédtudományok fogalma és rendszere
A kronológia alapfogalmi
A források feldolgozásával foglalkozó segédtudományok: paleográfia, szfragiszтика
A diplomatika: az oklevelek belső és külső formai sajátosságai
A numizmatika és inszigniológia
A heraldika: a címerek definíciója, a mesteralakok és címerképek
A genealógia: származástani kutatások forrásai, módszertani sajátosságai.
Történeti földrajz
A Kárpát-medence természeti tájai (nagy-tájak, középtájak és kistájak)
A magyar állam fogalma és határai az egyes korszakokban (középkor, török hódoltság időszaka, 18-19. sz., 20. sz.)
A történeti Magyarország közigazgatás- és várostörténete (vármegyék, székek, kiváltságos területek és várostípusok az egyes korszakokban)
Módszertan
A történelem módszertan fogalma. Az „oktatási módszer” definíciója. Alapvető órátípusok a történelemtanításban. A történelmi tanulás/tanítási optimális típusai.
A korszerű iskolai történelmi tudás fogalma, tartalma és jellemzői. A történelmi ismeretek típusai és azok részletes jellemzői.
Az óratervezés elméleti (operacionalizáció, taxonomizáció) és gyakorlati tudnivalói.
A történelemtankönyv meghatározása és típusai. A történelemtankönyv didaktikai apparátusa és ennek jellemzői. A történelemtankönyv használatának elméleti és technikai vonatkozásai.
A történelmi térkép és típusai. A történelem térkép használatának elvi és technikai vonatkozásai.
Ajánlott irodalom
(csak tájékoztató jelleggel, nem fedi teljese mértékben a követelményeket)

Alapirodalom az egyetemes történelemhez

- Herber Attila-Martos Ida-Moss László-Tisza László: Történelem I-II. Tankönyv középiskolásoknak. Bp. 1992.
- Katus László: A középkor története. Bp., Pannonica-Rubicon, 2003.
- MÚCSKA, Vincent – DANIŠ, Miroslav – ŠEVČÍKOVÁ, Zuzana: Dejiny európskeho stredoveku I. Raný stredovek, Prešov, Vydavateľstvo Michala Vaška, 2006
- Vadász Sándor (szerk.): 19. századi egyetemes történelem 1789-1914. Osiris Kiadó, 2011.
- Horváth Jenő (szerk.): Világpolitikai lexikon 1945-2005. Osiris Kézikönyvek, Bp., 2005.
- Fischer Ferenc: A kétpólusúvilág 1945-1989. Dialóg Campus Kiadó, Bp.-Pécs, 2005.
- Németh István (szerk.): 20. századi egyetemes történet. I-II. kötet. Osiris, Bp., 2006.
- Ormos Mária – Majoros István: Európa a nemzetközi küzdőtéren. Osiris, Budapest, 2003.
- Katona András: Kora újkori egyetemes történelem (XV-XVIII. század). Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2008.
- Vajda Barnabás: Hidegháború és európai integráció. Régi és új szempontok a 20. század második felének történeti értelmezéséhez. Selye János Egyetem Tanárképző Kara, Komárom, 2015.

Irodalom a nemzeti történelemhez

(csak tájékoztató jelleggel, nem fedi teljesen mértékben a követelményeket)

- Kristó Gyula: Magyarország története (895–1301). Osiris tankönyvek. Bp. 2003.
- Engel Pál–Kristó Gyula–Kubinyi András: Magyarország története (1301–1526). Osiris tankönyvek. Bp. 2003.
- Draskóczy István : A tizenötödik század története. Magyar Századok. Bp. 2000.
- Pálffy Géza: A tizenhatodik század története. Magyar századok. Pannonica Kiadó. Budapest, 2000.
- Ágoston Gábor – Oborni Teréz: A tizenhetedik század története. Magyar századok. Pannonica Kiadó. Budapest, 2000.
- Hársfalvi Péter. Magyarország története a kései feudalizmus századaiban 1526-1790. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 2001.
- Kosáry Domokos: Újjáépítés és polgárisodás, 1711-1867 (Magyarok Európában III. kötet), Budapest (3 kiadásban) 1990. 1998, 2001.
- Ifj. Barta János: A 18. század története. Pannonica, Budapest, 2000.
- Estók János: Magyarország története 1849-1914. Nemzeti Tankönyvkiadó 2004.
- Csorba László: Tizenkilencedik század története. Budapest, 2000.
- Gergely András (szerk.): Magyarország története a 19. században, Osiris 2003.
- Pajkossy Gábor: Magyarország története a 19. században. Szöveggyűjtemény. Osiris, Budapest 2003.
- Katus László: A modern Magyarország születése. Magyarország története 1711-1914. Egyetemi tankönyv. Pécsi Történettudományért Kulturális Egyesület. Pécs 210. (2. jav. kiadás)
- Kováč, Dušan: Szlovákia története. Kalligram, Pozsony, 2001.
- Kamenec, Ivan: Slovenský štát (1939-1945). Anomal, Praha, 1992.
- Mrva, Ivan: Slovensko a Slováci v 2. polovici 19. stororčia. Perfekt, Bratislava 2010.
- Peter Kónya a kol.: Dejiny Uhorska (100-1918), Vydavateľstvo Prešovskej univerzity. Prešov 2013.
- Dušan Kováč: Slovensko v 20. storočí I. zv. 1900-1914, 2. zv. 1914-1918, 3. zv. 1919-1939. Bratislava 2004, 2008, 2012.

Irodalom az alapozó tantárgyakhoz

- Bartl, Július: Úvod do štúdia dejepisú. Univerzita Komenského, Bratislava 1997.

- Fazekas Csaba: Bevezetés az újkori magyar történeti források tanulmányozásába. Miskolc 2000.
<http://www.bolcsweb.hu/pdf/forras.pdf>
- Gyáni Gábor: Emlékezés, emlékezet és a történelem elbeszélése. Napvilág, Budapest, 2000.
- Kávássy Sándor: Bevezetés a történettudományba. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 2004.
- Kőfalvi Tamás – Makk Ferenc: Forrástani ismeretek történelemből. Segédkönyv a történelem forrásközpontú tanításához. Budapest, 2007.
- Bertényi Iván: A történelem segédtudományai. Bp. Osiris, 2006.
- Vajda Barnabás: Bevezetés a történelemdidaktikába és a történelemmethodikába. SJE, 2009.
- Bak Borbála: Magyarország történeti topográfiája. Budapest, História – MTA Történettudományi Intézete, 2003

Szakirodalom:

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 176

A	B	C	D	E	FX
5.68	11.36	21.02	33.52	25.57	2.84

Oktató:

Az utolsó módosítás dátuma: 16.01.2019

Jóváhagyta: prof. Dr. János Nemcsók, DSc., prof. Dr. Béla István Pukánszki, DSc., Dr. habil. László Szarka, CSc.